

**MAL ALIM İHALELERİNDE TEKNİK ŞARTNAMENİN
HAZIRLANMASINA İLİŞKİN OLARAK
KAMU İHALE MEVZUATINDA YER ALAN DÜZENLEMELERİN
GENEL ÇERÇEVESİ
BİLGİ NOTU**

KONU: Bu Bilgi Notu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında gerçekleştirilen mal alımı ihalelerinde alım konusu mal ya da malların teknik özelliklerinin belirlenmesi ve teknik şartnamelerinin hazırlanmasına ilişkin olarak kamu ihale mevzuatında yer alan hükümlerin genel çerçevesinin aktarılması amacıyla hazırlanmıştır.

GİRİŞ

Teknik şartname hazırlanmasına ilişkin temel düzenleme, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 12 nci maddesi ve Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 14 üncü maddesi ile Kamu İhale Genel Tebliğinin 55 inci maddesinde yer almaktadır

Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği gereği alım konusu mal veya malların teknik şartnamesinin hazırlanması zorunludur. Ayrıca alınacak malın teknik kriterleri ve özellikleri, ihale dokümanının bir parçası olan teknik şartnamede düzenlenir. Teknik kriterlerin ve özelliklerin, verimliliği ve fonksiyonelliği sağlamaya yönelik olması, rekabeti engelleyici hususlar içermemesi ve fırsat eşitliğini sağlaması zorunludur.

Teknik şartnamenin idare tarafından hazırlanması esastır. Ancak idare tarafından teknik şartnamenin hazırlanamaması durumunda, teknik şartname danışmanlık hizmet sunucularına hazırlattırılabilir. Teknik şartnamede, varsa ulusal standart ve dengi uluslararası standartlara uygunluğu sağlamaya yönelik düzenleme yapılabilir. Ancak ulusal standardın bulunmaması durumunda sadece uluslararası standart esas alınarak düzenleme yapılabilir.

Teknik şartnamede, belli bir marka, model, patent, menşei, kaynak veya ürün belirtilemez ve belirli bir marka veya modele yönelik özellik ve tanımlamalara yer verilemez. Ancak, ulusal ve/veya uluslararası teknik standartların bulunmadığı veya teknik özelliklerin belirlenmesinin mümkün olmadığı hallerde, “veya dengi” ifadesine yer verilmek şartıyla marka veya model belirtilebilir.

Kamu İhale Genel Tebliğinin 55.3 üncü maddesinde, “... *Yedek parça alımlarında, alım konusu malın tanımının yapılabilmesi için, yedek parçasına ihtiyaç duyulan ana malın marka ve modelinin teknik şartnamede belirtilmesi mümkün*” olduğu hüküm altına alınmıştır. Örneğin

bir idare tarafından hizmet aracına yedek parça alımı ihalesinde, aracın marka ve modeli belirtilebilir.

Teknik şartnamede, alım konusu malın ambalajlanması ve etiketlenmesi ile kullanım kılavuzuna yönelik düzenleme yapılabilir. Teknik şartnamede, alım konusu malın montajı ve satış sonrası servisi ile yedek parçasının sağlanmasına yönelik düzenleme yapılabilir. Teknik şartnamenin hazırlanmasında, ürünlere ilişkin teknik mevzuatın hazırlanması ve uygulanmasına dair mevzuat göz önünde bulundurulmalıdır.

Teknik şartnamede yapılacak düzenlemelerin, ön yeterlik şartnamesinde veya idari şartnamede ihaleye katılımda yeterlik kriteri olarak öngörülen mesleki ve teknik yeterlik kriterleri ve belgeleriyle uyumlu olması gerekir. Teknik şartnamedeki düzenlemelerin, ihale komisyonu ile muayene ve kabul komisyonunca yapılacak inceleme ve değerlendirmelerde tereddüt oluşturmayacak şekilde açık olması gerekir.

Özel imalat süreci gerektiren mal alımlarında, yüklenici tarafından öncelikle malın prototipinin idareye sunulmasına ve bu prototipin kabulünden sonra üretiminin yapılmasına yönelik teknik şartnamede düzenleme yapılabilir. Özel imalat süreci gerektiren mal alımlarında, malın ilgili mevzuat uyarınca teknik düzenleme kapsamında bulunması ve piyasaya arz edilmesinin belirli kurallara tabi olması durumunda; idare ve yüklenicinin malın uygunluk değerlendirilmesine yönelik yükümlülükleri, teknik şartnamede ve/veya sözleşme tasarısında belirtilir.

Teknik şartnamedeki şartların netleşmesi bakımından 4734 Sayılı Kanun'un 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (d) ve (e) bentlerine göre pazarlık usulüyle yapılan ihaleler diğer ihale usullerinin farklılık göstermektedir. Bu usulle yapılan ihalede, ihale komisyonu tarafından fiyatı içermeyen ilk tekliflerini sunan her bir istekli ile idarenin ihtiyaçlarını en uygun şekilde karşılayacak yöntem ve çözümler üzerinde görüşme yapılır. Yapılan teknik görüşmeler sonucunda, teknik şartnamenin şartları netleştirilir.

**MAL ALIMLARINDA YERLİ ÜRÜNLERİN TEKLİF EDİLMESİNİ
ENGELLEYEN
YETERLİK KRİTERLERİ VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ FORMU**

Görüş Veren Kurum:

ALIM KONUSU ÜRÜN:

(ÖRNEK: Tıbbi Cihaz)

Katılımı Engelleyen Yeterlik Kriteri ve Düzenleme	Çözüm Önerisi
1	
2	
3	

ALIM KONUSU ÜRÜN:

(Örnek: İş Makineleri)

Katılımı Engelleyen Yeterlik Kriteri ve Düzenleme	Çözüm Önerisi
1	
2	
3	

SORU VE CEVAP BİLDİRİM FORMU

Kurum:

SORU 1: 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında gerçekleştirilen mal alımı ihalelerine yönelik itirazın şikâyet başvuruları incelendiğinde, bu başvurularda yaygın olan iki şikâyet konusu olduğu görülmektedir.

Birincisi, teknik şartnamenin belirli bir marka ya da model esas alınarak hazırlandığı iddiasıdır. Bazen, teknik şartnamenin birkaç marka esas alınarak hazırlandığı ve yapılan düzenlemenin ihaleye katılımı sınırladığı ya da rekabet ilkesine aykırı olduğu da iddia edilebilmektedir. İkinci yaygın şikâyet konusu ise ihale komisyonunca yapılan teknik yeterlik değerlendirmesinin, ihale dokümanı ve kamu ihale mevzuatına uygun olmadığıdır.

Yukarıdaki hususlara yönelik şikâyet başvurularının azaltılmasına yönelik görüş ve önerilerinizi belirtiniz.

CEVAP:

SORU 2: İdarelerce farklı ürün türlerine yönelik teknik şartnamelerin hazırlanmasında yararlanılabilecek kaynaklar ve teknik yeterlik kriterlerine yönelik görüş ve önerilerinizi belirtiniz.

CEVAP:

SORU 3: 4734 sayılı Kanun kapsamında gerçekleştirilen mal alımı ihalelerinde ekonomik açıdan en avantajlı teklif en düşük fiyat esasına veya fiyatla birlikte fiyat dışındaki unsurlar esas alınarak belirlenebilir. Mal alımı ihalelerinde yerli üretimi de dikkate alarak fiyat dışı unsur olarak yer verilebilecek hususlara yönelik görüş ve önerilerinizi belirtiniz.

CEVAP:

SORU 4: Kamu alımlarında yerli malı kullanımının artırılması hedefinin gerçekleştirilmesi için teknik şartnamelerin hazırlanması sürecinde dikkat edilmesi gereken hususlara yönelik görüş ve önerilerinizi belirtiniz.

CEVAP: